

[Omrežje e-seniorji 55+](#)

Če nekomu povemo vse, kar vemo, nam še vedno vse ostane.

Starejšim prijazna stara mesta

[Mag. Miha Ješe, predsednik, Društvo upokojencev Škofja Loka](#)

[Svetnik, bivši župan, Občina Škofja Loka](#)

[Podpredsednik, Douzelage – European Town Twinning](#)

Miha.Jese11@gmail.com

16.5.2023

Stara mesta so glede gibanja starejših in gibalno oviranih oseb poseben izziv. V okviru mednarodnega projekta Mlajši in starejši – aktivno staranje, v katerem je sodelovalo 12 mest iz prav toliko evropskih držav, je bila ena od tem mobilnost po mestih. Obravnavali smo prevoze starejših in še posebno ureditev (starih) mestnih središč za nemoteno gibanje starejših in gibalno oviranih oseb.

Izkazalo se je, da pri tem odstopamo zlasti tri mesta: avstrijski Judenburg, nemški Bad Kötzing in Škofja Loka. Bistvena je prenova mestnih središč, ki ustrezno ureja mestna središča za nemoteno gibanje vseh občank in občanov. Pri tem je pomembno sodelovanje projektantov in predstavnikov ranljivih skupin občanov. Taka praksa je imela v Škofji Loki dober odziv in je bila pri prebivalcih dobro sprejeta. Drugi način sodelovanja je participativni proračun, ki smo ga obravnavali na prvem srečanju omenjenega projekta septembra 2019 v Škofji Loki. V naši občini je bil leta 2021 razpis za manjše projekte v krajevnih skupnostih, ki so jih predlagali občani, med njimi tudi upokojenci. V lanskem letu je bila realizirana večina predlaganih projektov, ostali bodo dokončani letos. Med okoli 20 projekti jih je bilo nekaj predlaganih tudi za lažje in nemoteno gibanje pešcev, kolesarjev in drugih ranljivih udeležencev v prometu. V kratkem lahko pričakujemo nov razpis.

Na delavnici v Judenburgu smo se podali na sprehod po mestu z opremo za gibalno in drugače ovirane osebe in se praktično prepričali o pomenu vseh omenjenih ukrepov. Vsako od udeleženi mest je pokazalo dobro in slabo prakso urejanja prometnih površin za pešce v njihovem mestu.

Pri urejanju starih mestnih središč, ki so v glavnem namenjena pešcem, je potrebno posebej izpostaviti naslednje:

- Montaža držal na stopniščih in klančinah

- Ne prevelika strmina klančin
- Ustrezni vstopi v lokale in trgovine
- Dostopnost javnih stranišč
- Zadostna širina klančin in pločnikov za uporabnike teh površin v invalidskih vozičkih
- Ustrezen in raven tlak brez izboklin
- Taktilne oznake za slepe
- Klopi ob peš poteh

Urejanje mestnih središč mora slediti potrebam ljudi. Pri tem je potrebno pred izvedbo predstaviti predlagane rešitve in upoštevati pripombe in predloge uporabnikov, zlasti predstavnikov in strokovnjakov organizacij in društev, v katerih so organizirani ljudje z gibalnimi in drugimi ovirami pri gibanju na javnih prostorih.

Glede na to, da je tema e-vključenost seniorjev pri e-promociji kulturne dediščine, omenjam še dva praktična primera pomena vključevanja seniorjev v promocijo kulturne dediščine:

- Izdaja knjige dr. Franceta Štukla *Strganke in postrganke* ([Vilma Stanovnik: Škofja Loka ga je uročila](#). Gorenjski glas, 4. februar 2023), ki piše o običajih in zanimivih ljudeh v Škofji Loki v 20. stoletju. Nekateri članki so v starem loškem narečju, ki je pomemben del naše kulturne dediščine.
- Praksa dela v [Društvu upokojencev Škofja Loka](#) z uporabo informacijskih medijev: novo postavljena spletna stran in osnovna komunikacija vodstva in članstva preko elektronske pošte.